

TEHER.	
23000	—
14158	—
100075	—
578665	78
32635	99
359900 —	
48000	—
2222	34
8515	30
167272	41
KÖVETEL.	
11486	11
21050	45
5033	40
16	20
37586 16	

Bayer Pál.
(hadhivonult.)

összehasonlít-
könyvek pedig
nyereség- és

Gyula.

elfogadtatott,
a tartalék-
edezésére for-
zatban meg-
fordították, az
számadóknak

6-2-án tartott

biró.

ntál"

álvármegyében.

Fer. Pál.

Stockholmi híradás
Nagybecskerek Zápolya-
tea 1. hová a lap szel-
emi részét illető min-
len közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos. Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32— K
Félévre — — — 18— K
Negyedévre — — — 8— K
Egy hóra — — — 2-70 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. ::::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1917. XLVI. évfolyam, 62. szám. Péntek, március 16.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentésel. —

Az orosz cár lemondott!

A cárt detronizálták. — Az orosz forradalmi párt győzelme. — A forradalom nem a békéért van. — Olaszországban is válság készül.

A cár detronizálása.

Budapest, márc. 16. Berlinből sürgönyzik:
Londoni távirat szerint, az angol alsóházban Bonar Law bejelentette, hogy az orosz cár lemondott. Alexandrovics Mihály nagyhercegnek felajánlották a régensséget.

Az orosz forradalmi párt győzelme. — A forradalom nem a békéért van.

Budapest, márc. 16. Londonból sürgönyzik:

Bonar Law az alsóházban a cár lemondásának bejelentésekor még ezeket mondotta:

— Igazi megkönnyebbülés ránk nézve, hogy a mozgalom nem a béke klivására irányult, hanem ellenkezőleg az előgedetlenség azért tört ki, mert a kormány nem akarta azzal az erőlyel folytatni a háborút, amelyet a nép várt (!) Az emberéletben való veszteség nem volt nagy és a változás a körülményekhez képest nyugodtan ment végbe.

Budapest, márc. 16. A Frankfurter Zeitungnak jelentik Stockholmból:

Moszkva, Kazán, Charkow és Odessza városok tanácsai táviratilag bejelentették csatlakozásukat a szentpétervári jóléti bizottsághoz, amely egyúttal mint Oroszország benső felszabadításának bizottsága megalakult.

Budapest, márc. 16. A szentpétervári távirati ügynökség jelenti:

Pepelajev és Taskin dumaképviselők a végrehajtó-bizottság rendelkezésére bocsátották magukat. Pepelajevet Kronstadt parancsnokává kinevezték.

Budapest, március 16. Genfből sürgönyzik:

A Times szerint a cárevicset a zavargások első napjaiban Carskoje szelóból a nagy főhadiszállásra vitték.

Budapest, márc. 16. Berlinből sürgönyzik: Az Ostsee Zeitungnak jelentik Stockholmból:

A Kronstadtban levő orosz flotta föllázadt. A kikötő előtt horgonyzó hajók egyrésze hétfőn bevonta lobogóit.

Budapest, márc. 16. Hágából sürgönyzik:

Nikolaje vasuti pályaudvart raktárai-val együtt orosz vasuti hivatalnokok felgyújtották. Rengeteg tömeg élelmiszer és hadiszerep pusztult.

Budapest, március 15. Genfből sürgönyzik:

Oroszországból egyre katasztrófálisabb hírek érkeznek. A forrongás hihetetlen rohamosan terjed. Különösen Moszkvában leirhatatlanok az állapotok. A vér patakokban folyik. A főkörmányzó állítólag elmenekült.

Budapest, márc. 16. Hágából sürgönyzik:

Moszkvába újabb csapatok érkeztek a helyőrség megerősítésére. A rendőrség szétugrasztotta a nemzeti védelmi bizottság értekezletét. A konferencia elnökét Lwow herceget letartóztatták.

Budapest, március 16. Berlinből sürgönyzik:

Általános a vélemény, hogy az oroszországi zavargásoknak nincs a békére kedvező jellege, bár elismerik, hogy a forradalom tülesapott azon a medren, amelyet neki ástak. Fontosnak tartják, hogy a jelek szerint a cár kapitulált a forradalmi bizottságnak.

Budapest, március 16. Berlinből sürgönyzik:

Az orosz forradalom hire tegnap eljutott az orosz lövészárkokba is. Az orosz ezredek óriási lelkesedéssel fogadták a forradalom hírét. Percekig zsviőztak, majd disztűzet adtak a levegőbe. Végig az egész fronton valóságos láz vett erőt az orosz hadseregen.

Budapest, márc. 16. Stockholm-ból sürgönyzik: Hoparandából jelentik:

A vasuti összeköttetés Tornea és Finnország más részei között ma megszakadt. A vasuti vonalakat több helyen megrongálták.

A finnországi csapatok valószínűleg csatlakoznak a forradalomhoz.

Szentpétervárott minden börtön megnyílt.

Helsingforsban kihirdették az ostromállapotot. A nép ellenállása a kozákokkal szemben lavinaszerűen emelkedett. Izgalmas utcai harcok játszódtak le.

Budapest, márc. 16. Amsterdam-ból sürgönyzik:

Szentpétervárról e hó 14-ikéről keltezett és ma ideérkezett Reutter-jelentés szerint, az angol és francia nagykövete, miután a дума végrehajtó bizottsága megalakult, tárgyalásokat kezdtek a bizottsággal.

Rodzianko elnök a дума katonai bizottsága nevében manifesztumot inté-

zett a haditengerészethez és az összes frontok hadseregpáncsnokaihoz azzal a felszólítással, hogy maradjanak nyugodtan és a harcot folytassák az ellenség ellen

Eppigy felhívást intéztek a munkásokhoz, őrizték meg a rendet és a munkát újból kezdjék meg, hogy a harc folytatható legyen

Egy katonai parancsnokot valószínűleg Chavalov tábornokot, valamint sok ezer csendőr és rendőrtisztviselőt letartóztattak. A politikai foglyokat szabadon becsátották. A rend föntartására katonai bizottság alakult katonai segítséggel.

Másfelőrával a pétervári forradalom kitörése után Moszkva csatlakozott a forradalomhoz. Nisnij-Novgorod és Charkov szintén csatlakoztak.

Budapest, márc. 16. Rotterdamból sürgönyzik:

Mint Szentpétervárról jelentik, Anglia és Franciaország követi tárgyalásokat kezdtek a дума végrehajtó-bizottságával.

Budapest, március 16. Rotterdamból sürgönyzik: Szentpétervárról jelentik:

A letartóztatottak között van báró Frederiks, a császári ház minisztere, akit azzal gyanúsítanak, hogy német befolyás alatt állt.

A forradalmárok megszállták a cári család téli tartózkodási helyét, az ugynevezett téli palotát,

Stürmer exminiszterelnököt és Propotov belügyminisztert meggyilkolták.

Budapest, márc. 16. Kopenhágából sürgönyzik:

A haparandai orosz konzul jelenti, hogy Stürmer exminiszterelnököt és Propotov belügyminisztert meggyilkolták.

Budapest, márc. 16. Stockholm-ból sürgönyzik:

A Dagens Nyheternek jelentik Hoparandából, hogy az állítólag meggyilkolt Stürmer és Propotov holttesteit a feldühödött tömeg darabokra tépte.

Tisza István gróf és a német birodalmi kancellár tanácskosása.

Budapest, márc. 16. Tisza István gróf miniszterelnök holnap Bécsbe érkezik, hogy résztvegyen a Bethmann-Hollweg német birodalmi kancellárral folytatandó tanácskozásokon.

Olaszországban is válság készül.

Budapest, márc. 16. Luganoból sürgönyzik:

A Secolo szerint, Giolitti hívei titokban ismét mozgolódnak. Céljuk, hogy megbuktassák a hadikölcsönt. A közvéleménynek az a benyomása, hogy a kormány mindegyre jobban elveszti az uralmat azon események fölött, amelyekhez az ország föltartóztatatlanul közeledik. Vatikáni köröknek az a véleménye, hogy áprilisban nagy belső bizonytalanság fogadni, amelyek az ország saját biztonságát veszélyeztetik és nincs kizárva, hogy v hágtörténelmi események és meglepetések következnek be.

Kulturunk Montegróban.

— A sajtóhadiszállás engedélyével. —

Győzelmes hadaink, mikor több mint egy éve Montegróba bevonultak, ott egy szövetségeseitől kizsákmányolt, véghetetlen nyomorba taszított népet találtak. Idegen becsúgyért, idegen hatalmi telhetetlenségért vitézül küzdött és vérzett ez a kis nép és mikor könyörtelen végzete betelt, mikor elhagyatva és elárulva az éhínség kísértetének fakó tekintetére kellett merednie, akkor bátoritanul, apatikusan állt a testi-lelki romlás szélén. Mielőtt az ország társadalmi és gazdasági gépezetének helyreállítására még csak gondolni is lehetett volna, sürgősen egy nagyszabású segítőakciót kellett kezdeni, hogy a legközvetlenebb nyomort és a legfenyegetőbb veszedelmeket elháríthassuk. Mikor ez már kellőképpen megtörtént, csak akkor lehetett hozzáfogni az ország gazdasági talpraállításához. A közben megszervezett katonai kormányzás elsősorban erre irányította tevékenységét. Nagy nehézségeket kellett leküzdenie, amelyek főképp a nép sajátosságában és az ország alkatában tornyosultak eléje, nagy áldozatokat kellett hozni. De a cs. és kir. katonai közigazgatás minden akadályt szerencsésen legyőzött és céltudatos, de kemény munkával olyan kulturművet tudott teremteni, amelyek áldásai az ország életébe örökre nyomot hagynak.

A lakosságot hozzá kellett szoktatni, hogy sovány földjéből két keze munkájával kényserítse ki a mindennapi kenyerét. A montegrói nem irtózik a munkától, de mint primitív népek, semmi tapasztalata sincs arról, hogy megváltozott és jóval nehezebb viszonyok közt hogyan lehet hasznos munkát kifejteni. Természetesen nemcsak a tapasztalat hiányzott, hanem az önbizalom is, az új munkának megkezdése nem állt a kezéhez. A fáradtságos mű mégis sikerült.

Montegrónak nem lesz többé szüksége idegen segítségre, amely nélkül pedig a béke legjobb esztendeiben sem tudott megenni. A monarchia gazdasági támogatására ugyan ma még rászorul, de a cs. és kir. katonai közigazgatás már most olyan belső értékeket teremtett, amelyek Montegrónak sokkal jobb gazdasági alapot biztosítanak, mint amilyen valaha is rendelkezett.

Az osztrák-magyar katonai közigazgatás első éve, amely egy példátlan világkatasztrófa lázában egy évi szorgalmas békemunka volt, természetesen nem üzhette el az ország minden gazdasági gondját. Hiszen minden államra, minden népre olmosan nehezednek ilyen gondok. De a közös gondokból ma már nem gyámoltalan elhagyatottság nyögözdik, mint azelőtt és csak arra jók, hogy egy sokat csalódott nép bizalmát a monarchia törekvései iránt, amely a háború és az elmúlt ellenségeskedés dacára javát akarja, megerősítsék. A montegrói osztrák-magyar kormányzó és derék munkatársai csak belső megelégedéssel tekinthetnek vissza tevékenységük első és bizonyára legnehezebb esztendéjére és legfőbb hadurunk legfelsőbb elismerésének is örvendhetnek, amelyek látható kifejezésül Weber altábornagy a Ferenc József-rend nagykeresztjét kapta, hadi ékítménnyel.

Maradandó értékű, egyszerű kulturmunka az, amit a „barbárok” az ellenséges országban eddig végeztek.

HIREK.

— Hivatalos jelentések március hó 15-éről.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harcéri eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti harcér:

József főherceg vezérezredes harcvonala: Az ellenséges tüzérség helyenként élénkebb tevékenységet fejtett ki. Egyéb nevezetes esemény nem volt.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala: Stanislaútól északra Solotwintól délre rohamcsapatok sikeres vállalkozásból 106 fogolylyal, 6 géppuskával és egy aknavetővel tértek vissza.

Olasz harcér:

A harc vonal egyes szakaszain a tüzérségi harc újra megélné. Asiagtól északra levő harc vonalunkon ma reggel a 26-ik gyalogezred osztagai hólagutakon keresztül a Montefornótól keletre lévő ellenséges árkokba hatoltak. Elpusztították a fedezéket, jelentékeny véres veszteségeket okoztak az olaszoknak, két géppuskát zsákmányoltak és 22 alpinit ejtettek foglyul.

Délkeleti harcér:

A Vojusa mentén nem volt különösebb esemény.

A német nagyhadiszállás jelentései:

Nyugati harcér:

Esős időben a legtöbb szakaszon csekély volt a tüzérségi tevékenység. A Champagneban a 185-ös magaslat északnyugati lejtőjén Ripontól délre a franciák támadásai megsemmisítő tüzünkben nem tudtak kifejlődni. A Somme területén és a Maas nyugati partján, ahol Cumierstől délre ügyes rajtaütéssel fényes nappal elfogtunk egy francia tábori őrséget, felderítő előretörésekkel néhány foglyot szállítottunk be.

Keleti harcér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala: Witomiecénél a Stochod mentén és Jannicánál a Dnyestertől délre rohamcsapatjaink vállalkozásai teljes sikerrel jártak. Több mint száz foglyot és több gépfegyvert és aknavetőt tudtunk beszállítani.

Macedon harc vonal:

A Prespa-tó két partján és Monastirtól északra a franciák nagy erővel tegnap is támadásokat indítottak, amelyek olyan nagy veszteséggel és balsikerttel végződtek mint az előző napokon. A Cserna és Doiran tó között a többi antantcsapatok kisebb támadásait vertük vissza. — Ludendorff.

— **Katonai kitüntetések.** A király megparancsolta, hogy *Vogel* Tibor egy hadtestkiképző csoportnál beosztott helyi alkalmazású alezredesnek az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatai elismerésül a legfelső dicséret elismerés tudtul adassék.

Ugyancsak megparancsolta a király, hogy báró *vizeki Tallian* Tibor 3. honvédszárvezredbeli tart. főhadnagynak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül az újlagos legfelső dicséret elismerés a kardok egyidejű adományozása mellett, tudtul adassék.

— **Az új pénzügyigazgató hivatalba lépése.** *Majos* Károly miniszteri tanácsos, az új nagybecskereki pénzügyigazgató már Nagybecskerekre érkezett s ma átvette a pénzügyigazgatóság vezetését.

— **Adomány.** Zsemberi Pálné az árvaháznak 30 koronát, ingyen tejre 20 koronát adományozott lapunk útján.

— **Több lesz a kukoricaliszt.** Az Országos Közelelmezési Hivatal elnöke közölte a vármegye alispánjával, hogy március és április hónapokra az eddigi 20 vagon buza és 4 vagon tengerliszt helyett 14 vagon buza és 10 vagon tengeri lisztet utalványozott Torontál vármegyének, vagyis most nagyobb mértékben kell a buzalisztet kukoricaliszttal keverni.

— **Dr. Stassik Ferenc meghalt.** A nagybecskereki ügyvédi karnak egy régi, kiváló nagyképzettségű tagja költözött el ma az élők sorából. *Dr. Stassik* Ferenc ügyvéd az elhunyt, aki ma halt meg hosszas szenvedés után 67 éves korában Nagybecskereken. A megboldogult régebben előkelő szerepet játszott a vármegye és a város társadalmi és közéletében. Nagy házat vitt, minden közéleti munkában részt vett s egyike volt a legkeresettebb ügyvédeknek. Később különböző sorscsapások érték, két fia viruló ifjúságában egymásután meghalt, vagyoni romlás is sújtotta, úgy hogy azután visszavonult a közélettől, sőt az ügyvédségtől is. Évekig közjegyzői helyettesként működött, előbb Fiumében, majd itt Nagybecskereken. Egy évvel ezelőtt Nagybecskereken ismét ügyvédi irodát nyitott s esőndben dolgozott. *Dr. Stassik* Ferenc nemcsak nagyképzettségű jogász, de kiváló tudós volt, akinek tudományos és jogi munkái révén az irodalomban is ismert neve volt. Rendkívül gazdag nyelvismerettel is bírt s nyolc nyelvet tökéletesen elsajátított. Néhány hónap előtt betegség döntötte ágyba, ahonnan többé nem is kelt föl s ma jobblétre szenderült. A megboldogultat, akinek halála széles körben kelt élénk részvétet, holnap délután 5 órakor temetik a melenczei-utcai gyászházban.

— **Bevonult dohánykertészek szabadságolása.** A dohánytermelés fokozása érdekében a pénzügyminiszter — mint a MagyarDohány-Ujság értesül — nagyjelentőségű segítőakcióra határozta el magát. Lépéseket szándékozik tenni ugyanis aziránt, hogy mindazok a feleskertészek, kik a közép- és nagytermelőknél szolgálatot teljesítettek, de jelenleg katonai szolgálatban állanak, katonai alkalmaztatásuk fenntartása mellett a dohánytermelési munkálatok ellátására gazdáikhoz kirendeltessenek. E célból a dohányjövődéki központi igazgatóság útján felhívta az összes (5 holdon felüli) dohánytermelőket, hogy az illetékes beváltó felügyelősnél névszerint jelentsek be azokat a feleskertészeket, akik szolgálatukban állottak és jelenleg katonai szolgálatot teljesítenek. A dohánybeváltó felügyelőségek a beérkezett adatokat összeállítják és — ezredenként csoportosítva — további eljárás végett a legrövidebb időn belül a dohányjöv. központi igazgatósághoz küldik fel. Mint tudjuk, eddig csak a B) osztályú idősebb (43—50 éves) népfelkelő felesdohánykertészek lettek a katonai szolgálat alól fölmentve. Ennek révén ugyan elég jelentékeny számú dohányos maradhatott meg a dohánytermelés számára, de ez a kontingens mégsem volt képes pótolni azt a hézagot, mely a többi

Tenger-

sok utánzatot ajánlanak mostanában Diana-sósorszesz helyett egyes üzletekben a vásárló közönségnek, melyek hangzatos elnevezések

alatt

és sokszor a megtévesztésig hasonló külső csomagolásban kerülnek forgalomba. A gyalog-

járók,

ha elmennek egy-egy kirakat előtt, mégis minden jobb üzletben ott láthatják a valódi Diana-sósorszeszt, melyről mindenki

előre

tudja, hogy belső tartalmánál fogva a legmegbízhatóbb és leghatásosabb háziszor, fájdalomcsillapító, hűsítő, enyhítő és egészségápoló. Egy háztartásból sem szabad tehát hiányoznia.

kis üveg Diana-sósorszesz ára . K 1-30
nagy " " " " " 3-50
legnagyobb " " " " " 7-

DIANA kereskedelmi r. t.
Budapest, V, Nádor-utca 6.

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN

Telefon 330.

Szombaton, március 17-én 2 előadás, d. u. fél 6 és este 8 órakor; vasárnap, március 18-án három előadás, délután 5, fél 7 és 8 órakor

HONNAN JÖTTÜNK? HOVA JUTUNK?

Egy fiatal leány története 4 részben. A főszerepben a bájos amerikai művész Ella Hall.

Mindenekelőtt a pénz. Vigjáték.

Lepkefogás. Természeti felvétel.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Szombaton, március hó 17-én d. u. 5 órakor mérsékelt, este 8 órakor rendes helyárrakkal:

A St. georgi remete.

Életrkép 4 felvonásban.

A főszerepben a világhírű Zelnick Frigyes.

Vészharang.

Vigjáték 2 részben.

Vasárnap: Doktor Howard detektívdráma.

Helyárrak:

M é r s é k e l t : páholyülés 80 f., I. hely 70 f., II. hely 60 f., III. hely 40 f. — —

R e n d e s : páholyülés 1-20 K, I. hely 1- K, II. hely 80 f., III. hely 50 f. — —

fiatalabb és A) osztályú bevonult kertészek révén a dohánytermelés szakértő munkaerőiben támadt. Ha tehát a dohánytermelésnél a háboru kezdete óta nélkülözött szakerők a pénzügyminiszter közbenjárása folytán most újból vissza fognak térhetni, ez az ideai dohánytermelés sikere szempontjából oly vivmány lesz, mely a háborus viszonyokhoz képest a legvérmesebb reményekre adhat tápot, mert szinte a háboru előtti normális kereteket állítja vissza. Hogy ez az ideai dohánytermelésre milyen jótékony hatásal volna, azt ugyszólván fölsőleges is magyaráznunk.

— **Uj tél.** A tél az idén csak nem akar elszakadni tőlünk. A maga zordságával ugylátszik nagyon jól érzi magát ebben a zord világban s igyekszik meghosszabbítani ittartózkodását. Nehány nap óta már kezdünk remélni a rügyfakadásban s tavaszi ábrándok töltötték el megkínzott lelkünket s most ime március derekán tul, ma megint arra ébredtünk, hogy kinn fehér a világ, esik a hó s dermesztő téli szél nyargalászik át vadul rajtunk. A krónikairó illő keserűséggel hird ad az uj térlől s egyben ismét csak szakadozó reményeihez nyul, hogy talán csak mégis az utolsó örökdéde ez az ideai kegyetlen télnek, amely nyomorúságainkat annyira tetézte az idén.

— **Honnan jöttünk, hová jutunk?** Ezzel a címmel holnap szombaton és holnapután vasárnap ismét egy nagyszabású amerikai film kerül a Városi Moziban színpadra. A film egy fiatal leány történetét mutatja be rendkívül érdekes, lebilincselő mese keretében, amely mindvégig megragadja a közönséget. A film hatását növelik a gyönyörű fölvételek, amelyek az amerikai filmtéchnika legjobb produktumai. A nagy amerikai film mellett hatásos és érdekes kísérő műsor is lesz.

— **Termesszünk burgonyát a házak előtt.** Az élelmiszerhiánnyal való küzködés és a többtermelés jelszavának idejében kétszeres figyelmet és buzditást érdemel az akció, amelyet most Nagybecskerekken egyesek megindítottak. Az eszme abból áll, hogy Nagybecskerekken, egyes utcákban, a házak előtt a járda és a kocsit között levő most parlagon heverő, türes, vagy gazzal telt földdarabokat hasznosítsák olyképpen, hogy azokat megműveljék és bevessék. Az eszme a Váraljai-utca lakóinak körében merült föl, amely utcában végig nagy terület húzódik el a házak előtt, amelyek teljesen hasznavehetlenül hevernek ott. A Váraljai-utca lakói, illetőleg háztulajdonosai a házaik előtt a járda és a kocsit között levő területet burgonya termesztésre akarják fölhasználni. A burgonya erre a célra igénytelenségénél, könnyű termesztésénél és kezelésénél fogva legalmasabb s bizony ha végig bevetik a Váraljai-utcat burgonyával, igen jelentős mennyiséget lehet ott termélni. Ugy halljuk, hogy a Váraljai-utca lakói most a városhoz fognak fordulni, hogy a házak előtti területet a burgonyatermesztés céljaira átengedje s bizonyosok vagyunk benne, hogy a város készséggel

siet támogatni ezt az életrevaló s ma különösen fontos s hasznos tervet. A tervet más utcákban is föll kellene karolni, mert Becskerekken sok olyan utca van, ahol a házak előtt ilyen területek hasznosítlanul hevernek. Kellő gondozás és kis fáradság mellett a termelőknek igen értékes hasznuk volna ebből, azonkívül a köznek is nagy szolgálatot tennének. Hisszük, hogy a Váraljai-utca lakóinak okos terv nem is marad más utcákban sem visszhang nélkül.

Harc téren elesett hősök

exhumálását és hazaszállítását jutányosan és megbízhatóan eszközözi

Gábor és Társa

Budapest, VI., Teréz-kört 25. sz.

Háboru a hó alatt.

— A sajtóhadiszállás engedélyével. —

Künn, a karintiai völgyekben mozdul már a tavasz. A falvakban megsordulnak az ereszek, zöld foltok ütöznek fel a hóban, szépen tavaszodik: de egyik parancsnokság helysége mögött újra kezdődik a kemény tél, a falu mögött, amelyre az olaszok a háboru kezdete óta 973 gránátot lőttek és amely mégis épebb, mintsem gondolnók. Óles hófalak szegélyezik a völgybe kivezető utat, amelyre az ellenség egy-egy gránátot küld. Örök rejtély, ahogyan itt minden és mindenki beletanált, belealkalmazkodott a háboruba. A falu mögött, mélyen a hóban, egy nagy fürdő a katonák és tisztjeik számára, meleg és hidegvízvezetékekkel, kád, gőz és zuhanyfürdővel, az egész környék mélyen be a hegységig elváltoztatta arculatát: új utak, házak, szinte új városok épültek és a katonák olyan nyugodt parasztlépekkel ballagnak, mintha soha erre gránát nem járt volna vagy — mintha háboruban születtek volna.

Küzdöttek a sziklákon, aztán a hóban, aztán megint a köveken és az idén olyan kiadósan sikerült a tél, hogy változatosság kedvéért még a hó alatt is harcoknak. Egy mellék völgyön át, amely az olaszok magaslati állását zárja, futóárkok nyulnak. Elöl, egészen tégig, lövészárkok volt kilövő résekkel, de a hó most három méterre tornyosodott és mig hátul munkásoktagoknak kell folyton szabadra lapátolni utat és árkot, ők ott elől régi áruk fölé hóvárat építettek, ragyogó falakkal és fehér lőrészekkel. De nem huzódnak meg mögötte tétlenül. Három napja megint nyolc ember tört előre az olaszok ellen, fele uton egy olasz járőrre akadtak — negyven emberre és egy tisztre. Eredmény: a tiszt halott, altisztje halott, két olasz elesett, a többi elmenekült. Karintiai hadseregünk parancsnoka két órával később táviratilag száz korona jutalmat engedélyez a nyolc embernek. A harmadik háborus évnek még mindig ilyen a harcokszépe. Mert enélkül nem tud meglenni egyik sem, aki itt élni akar. Századok ülnek, a világgal egyedül a drótkötélpályával összekötve, szikla- és hófalakon, amelyek a 2000 méteren jóval tul vannak. A csoport parancsnokának, aki nem tudott nyugodni régebbi parancsnokságánál a hosszú háboru miatt, nemrégiben egy pár 28-as gránátot lőttek az ajtajába. Nem tágitott. A hegyről egy lavina indult le a háza mögött és kicsi hija szét nem lapította a háztetőt. Erre az ezredes kihurcolkodott, de csak azért, hogy régi harcok példájára várost alapítson. A falut a patakon tul szélöltötték, erre ő magának és katonáinak új falut épített, a réginél szebbet és nagyobbbat, amelyre békében majd a visszatérők ráakadnak.

Vannak itt emberek, akiket ismertem békeidőben. Mindegyiket elváltoztatta a természet és magával való társalkodás, a harc és a magány. De mint minden hadseregben, ezek közt a kivételes emberek közt is élnek egy páran, akiket valamiféle glória vesz körül, akikről mindenki csak célzásokkal beszél, pontosan róluk csak a parancsnok tudhat. Az egész „hegyi zászlóalj” voltaképp ilyenekből áll. Két tisztjükről beszélte nekem egy örökké vidám törzsorvos, hogy többet vannak az ellenséges vonalak mögött, mint előtt. Sohasem látni őket. Ritkán tudni róluk, merre járnak, az egyik békében klagenfurti tanító és ha már egyszer a fedezékében marad, hegedül, a másik egy bécsi Dr. ing., aki nyaktörő turiskodáson kezdte. Most mind a ketten tanítványai

lettek egy mesternek, aki a legfurcsább; de egyuttal a legértékesebb emberek egyike. Nagykereskedő volt Triesztben, tul az ötvenesen (melleleg: 150 kiló a súlya), önként jelentkezett és itt, Karintiába, egyik hegyi dandár alpesi referense lett. Ifju korában Európa összes hegyeit megmászta és mert negyven év óta folyton mászik, amellelt nagyszerű memóriáját is magával hordja, jóformán az egész alpesi vidéket keresztül-kasul ismeri. Tehát nemcsak azt tudja, hol kell felkapaszkodniok járőreinknek hanem azt is eltalálja, merről kell jönniök az olaszoknak, hol kell pihenniök és hol van alkalmas helyünk fedezékre. Ha este visszatér a szállásunkra, amely egy nagyobb helységben van, zongorához ül, Beethovent és Bachot játszik. De a zongora még sem teljes öröm neki, mert egy trieszti templomban orgonát építettett magának, hogy csak Bachot játszassa és békeidőben is megvolt a maga privát a capella-kórusa, amellyel a piranói ftemplomban vagy a raguzai dómban Palestrina-miséket énekeltetett.

Megint egy bizonyosága annak, micsoda furcsa emberek jutnak épen a háboruban erőik igazi és legmagasabb kifejtéséhez.

Nagybecskereki Kaszinó-társulat.**Meghívó.**

A Nagybecskereki Kaszinó-társulat f. 1917. évi március hó 25 én d. e. 11 órakor a társulat nagytermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a társulat tagjai meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatói jelentés.
2. Tisztújítás.
3. Az 1915. és 1916. évi zárszámadás bemutatása.
4. A számvizsgáló-bizottságnak jelentései és ezek alapján a felmentvény megadása.
5. Költségelőirányzat 1917. évre.
6. Könyvtárnok jelentése.

Nagybecskerek, 1917. évi márc. 15.

Krumenacker Ferenc
társ. pénztáros, ideigl. jegyző.

Dellimanics
elaök.

Sás-lábtörölők eladása.

A helybeli katonai állomásparancsnokság a katonaság szükségletére **sás-lábtörölőket készítettett.** Minthogy a készült lábtörölők mennyisége a szükségletet meghaladja, az említett parancsnokság a feles mennyiséget jótékonycélra értékesíteni kívánja. A szolid kivitelű, 80×45 cm nagyságu lábtörölők darabja 2 koronáért az említett parancsnokság irodájában (Rudolf-laktanya) kapható.

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett flu hettifizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

Tanuló lányok

hettifizetéssel felvétetek

helyi nagyobb iparvállalatnál.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Frans J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fhg.-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 11.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinaszy Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv.Guttman Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mészik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradai-utca.

Drogeria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mészik R. ösvégye, Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Fényképész:

Kremser István, Gizella-part.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-hidon túl, Ambrózy
szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-
udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sirkóraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradai-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradai-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Urdivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcsin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth Lajos, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket

jutányos árért közli a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.